

Schriftelijke vragen

Datum 4 december 2024
Volgnummer 286 / TA2024-001665

Onderwerp

Nadere schriftelijke vragen van het lid Van Schijndel naar aanleiding van de door de burgemeester en de hoofdcommissaris van de Politie Eenheid Amsterdam in de raad van 12 november 2024 afgelegde verantwoording over het politieoptreden tijdens de rellen op 6, 7 en 8 (na middernacht) november 2024.

Aan het college van burgemeester en wethouders

Toelichting:

Op 12 november 2024 debatteerde de raad op basis van een feitenrelaas over de rellen en het geweld rondom de wedstrijd Ajax-Maccabi Tel Aviv. Uit de concept-notulen van die vergadering blijkt dat een aantal belangrijke punten in het debat niet, althans onvoldoende zijn opgehelderd, wat aanleiding vormt nadere vragen te stellen.

Ingevolge artikel 172 Gemeentewet handhaaft de burgemeester de openbare orde. Er geldt een eenhoofdige bevoegdheid van de burgemeester voor de handhaving van de openbare orde. Het verdunnen van die bevoegdheid (en de daaruit volgende verantwoordelijkheid) door te pas en te onpas te spreken van een 'optreden en verantwoordelijkheid van de driehoek', is uit den boze.

De politiechef is hiërarchisch ondergeschikt aan de burgemeester. De burgemeester is in volle omvang verantwoordelijk terzake mogelijke operationele fouten van de hoofdcommissaris bij de openbare-ordehandhaving.

De hoofdofficier is aan de burgemeester nevensgeschikt, maar enkel en alleen met betrekking tot diens verantwoordelijkheid om strafrechtelijke vergrijpen tijdens wanordelijkheden op te sporen en te vervolgen.

Tijdens het debat heeft de burgemeester niet weersproken dat er sprake is geweest van een algeheel falen van de handhaving van de openbare orde na middernacht, in de nacht van 7 op 8 november. De burgemeester heeft een onafhankelijk onderzoek aangekondigd. Dit doet niet af aan haar verplichting ingevolge artikel 169, lid 3 Gemeentewet de raad tijdig de gevraagde inlichtingen te geven.

In aanvulling op de op 20 en 21 november gestelde vragen stelt ondergetekende, namens de fractie van Forum voor Democratie, op grond van artikel 84 van het Reglement van orde gemeenteraad en raadscommissies Amsterdam, de volgende nadere schriftelijke vragen:

Toelichting

Bekendheid van de burgemeester met dreigende berichten en actiebereidheid van, met name, groepen taxichauffers, jegens supporters van Maccabi Tel Aviv.

Reeds in de nacht van 6 op 7 november en overdag op 7 november (de wedstrijddag) waren er een zeer groot aantal berichten in WhatsApp- en Telegramgroepen waaruit de wil om Maccabi-supporters mores te leren, blijkt. De politie was op de wedstrijddag goed op de hoogte van de dreigende berichten en actiebereidheid van, met name, groepen taxichauffers, jegens supporters van Maccabi Tel Aviv.

Het lid Heinhuis (PvdA) heeft de burgemeester de vraag gesteld waarom er niet voor is gekozen om de terugkeer van Maccabi-supporters na de wedstrijd begeleid te laten plaatsvinden (concept-notulen, pp. 42-43). De burgemeester noemde dit buitenproportioneel, mede gelet op Israelische gezinnen die wellicht de volgende dag het Rijksmuseum wilden bezoeken. Het laten opgaan van de Maccabi-supporters in het publiek in de binnenstad was in haar ogen veiliger.

- 1. Verwart de burgemeester hier hoofd- en bijzaken? Miskent dit antwoord niet dat enerzijds veel Maccabi-fans zichtbaar waren door hun geel-blauwe uitdossing? Daarbij ging het niet enkel om de zich in grote groepen bevindende Maccabi-supporters, maar juist vooral om kleine plukjes of individuele Israeliërs die vanuit het Centraal Station op eigen gelegenheid naar hun hotel of een uitgaansgelegenheid liepen.**
- 2. Erkent de burgemeester dat het mengen met het uitgaanspubliek helemaal niet veiliger was dan het verzamelen van de Maccabi-supporters op de Dam, waarvandaan zij vervolgens - eventueel onder politiebegeleiding - naar hun hotel of elders hadden kunnen gaan?**

Het vermengen van supportersgroepen was passend bij het informatiebeeld. Het COT concludeert in hun onderzoeksrapport dat weloverwogen is besloten supporters gelijktijdig te laten uitstromen uit het stadion. Eén van de overwegingen hierbij is dat het vermengen van de supportersgroepen voorkomt dat Maccabi-supporters als groep geïsoleerd worden en daarmee een target vormen voor mogelijke gerichte aanvallen. Daarnaast zou het ophouden van Maccabi-supporters in het stadion kunnen leiden tot een confrontatie met Fenerbahçe-supporters op het station, omdat zij dan rond hetzelfde tijdstip daar zouden arriveren. Tussen deze twee groepen bestaat wel animositeit. Het COT concludeert in het onderzoeksrapport dat het besluit met betrekking tot de uitstroom daarmee is genomen vanuit zowel voetbalperspectief als openbare orde en veiligheid.

Toelichting

Politie-inzet na middernacht

In het feitenrelaas (bladzijde 6) staat het navolgende over de gebeurtenissen na afloop van de wedstrijd in de Arena:

- *De politie inzet wordt verplaatst naar de binnenstad, omdat daar problemen worden verwacht, mede op basis van social media berichten waarin wordt bevestigd dat er groepen zijn die uit zijn op een confrontatie met Maccabi supporters. Bij de ov-stations tussen de Arena en op het CS wordt politie neergezet om confrontaties tussen Maccabi supporters en tegenstanders te voorkomen met extra aandacht voor het centraal station. Hotels waarvan bekend is dat er Maccabi supporters verblijven krijgen politie voor de deur.*
- *Groepen Maccabi supporters keren van de Arena naar de binnenstad terug. Tot middernacht ligt de focus op het gescheiden houden van grote groepen en het voorkomen van confrontaties. Rond middernacht loopt een grote groep Maccabi supporters in het gebied rond de Dam. Een deel loopt met stokken in de hand en pleegt vernielingen.*
- *Na middernacht ontstaan de problemen door kleine groepen relschoppers verspreid door de binnenstad en aangrenzende buurten. Deze groepen plegen gewelddadige hit and run acties, gericht op Israëlische supporters en op uitgaanspubliek. Deze incidenten vinden op allerlei plekken in de binnenstad plaats: op het Damrak, de Damstraat, de Vondelstraat, de Overtoom, de Stadhouderskade, de PC Hoofdstraat, de Kerkstraat, de Elandsgracht, de Nes, de Keizersgracht, de Dirk van Hasseltsteeg, de Bosboom Toussaintstraat, de Herengracht, de Leidsegracht.*
- *Naar aanleiding van deze incidenten besluit de driehoek om 0.15 uur om de veiligheidsrisicogebieden waarbinnen preventief gefouilleerd mag worden, uit te breiden tot 6 uur in de ochtend. Om 1.30 uur worden veiligheidsrisicogebieden toegevoegd rondom twee hotels waar Maccabi spelers en supporters verblijven.*
- *(..) Daarop besluit de politie de werkwijze te veranderen. Losse groepen Maccabi supporters worden bij elkaar verzameld op de Dam en het Rokin en beschermd door de politie (onderstropping door indiener). Er worden GVB-bussen opgeroepen om de supporters veilig naar hun hotels te brengen. (..) Vanaf 01.30 uur neemt het aantal meldingen over straatgeweld snel af.*

In het feitenrelaas staat dat snel na middernacht bij de politie zeer veel meldingen van 'hit & run' acties zijn binnengekomen. Kort na middernacht werd duidelijk dat er geen sprake meer was van 'grote groepen' die tegenover elkaar stonden (zoals in de nacht tevoren - toen ging het om groepen taxichauffeurs versus Maccabi-supporters op het Rokin en rond Holland Casino).

- 3. Waarom is bij het binnenkomen van de informatie over 'hit & run' acties niet meteen de 'groepen tegen groepen'-aanpak (lees: Maccabi's tegen taxichauffeurs) losgelaten? NB: Die aanpak leunde sterk op de inzet van ME, maar de ME is weinig wendbaar en daardoor niet geschikt om 'hit & run' acties tegen te gaan en relschoppers aan te houden.**

Op de dag van de wedstrijd vonden rond de Dam en de ArenA reeds hit en run-acties plaats. Namelijk: het te voet snel en kort aanvallen van groepen door (kleine) groepjes. Doordat vóór de wedstrijd met succes is opgetreden tegen dit type hit and run-acties, verwachtte de politie ook na de wedstrijd dat het type acties vergelijkbaar zou blijven en dat de politie 'in control' zou blijven. De escalatie na de wedstrijd verraste in het moment. De politie had de intensiteit en specifieke werkwijze met zgn 'flitsaanvallen' niet voorzien en voorbereid. De zgn 'flitsaanvallen' zijn een vorm van 'hit and run, waarbij individuen of kleine groepen zich snel verplaatsen door een gebied om individuele 'tegenstanders' aan te vallen. Deze aanvallen werden uitgevoerd met snelle voertuigen of te voet en kenmerken zich door hun snelheid, onvoorspelbare karakter, verspreiding over meerdere locaties en het ontbreken van een directe groepsconfrontatie.

Toelichting

In een blog van de Politie Eenheid Amsterdam met een verslag over de persconferentie van 'de driehoek' op 11 november 2024 staat:

18.43 uur (ongeveer vijf (5) uur na afloop van de persconferentie (aantekening indiener))

Eerder vandaag heeft de politiechef tijdens de persconferentie uitspraken gedaan over het aantal politiemensen dat heeft gewerkt tijdens de ongeregelde uren. Hij sprak toen van 200 mensen die in de nachtelijke uren op de been waren, echter dit aantal ligt hoger. Met dat aantal van 200 bedoelde de politiechef enkel de politiemensen die ingezet werden als lid van de Mobiele Eenheid. Naast deze 200 ME'ers waren nog ruim 600 politiemensen op straat inzetbaar met verschillende functies zoals Aanhoudingseenheden, Vredeseenheid, Verkenners, Hondengeleiders, Bereden politie (politie te paard) en de Voetbaleenheid. Er zijn sinds gistermiddag tot diep in de nacht in totaal 1210 politiemensen in dienst getreden. Hier valt ook ondersteunend personeel onder. Een groot gedeelte van deze politiemensen heeft gewerkt tot het moment dat het rustig werd in de binnenstad, dat was tussen 03.00 en 04.00 uur.

Er heerst nog steeds verwarring over de aantallen ingezette politieagenten na middernacht (8 november), in het bijzonder in de binnenstad. De Telegraaf repte in dit verband van 'gegoochel met cijfers'. Na middernacht stond het grootste deel van de Maccabi-supporters op de Dam en het Rokin. Op deze plekken kon, met de inzet van de Mobiele Eenheid, aldaar hun veiligheid worden gewaarborgd.

4. Telt het aantal agenten die deel uitmaken van de Aanhoudingseenheden, Vredeseenheid, Verkenners, Hondengeleiders, Bereden politie en de Voetbaleenheid op tot 600 m/v na middernacht in het centrum daadwerkelijk inzetbare agenten? Graag een uitsplitsing van de aantallen agenten van genoemde eenheden en hun -eventuele- inzet na middernacht in het Centrum van Amsterdam.

De dag van het optreden zijn voor na de wedstrijd 5 Amsterdamse pelotons ME en overige kwaliteitsgroepen ingezet. Dit is afgezet tegen andere optredens rond voetbalwedstrijden in Nederland uitzonderlijk veel. Als gezegd hebben collega's langere diensten gedraaid, waardoor er per saldo meer kwaliteitsgroepen op

straat aanwezig waren. Daarnaast hebben andere politieonderdelen van de eenheid Amsterdam, alsook kwaliteitsgroepen uit andere eenheden een bijdrage geleverd. De Inspectie J&V heeft onderzoek gedaan naar de toerusting van de politie en heeft geconcludeerd dat de toerusting voldoende was voor de voorziene risico's.

Indiener,
A. H. J. W. van Schijndel